

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izjema nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po volitvah.

II.

S ponosom in zadovoljstvom moramo pozdravljati volitve v kmetskih občinah na dolnjem Štajerskem, kajti dokazale so vnovič, da narodna stvar, da narodova zavednost vedno napreduje, akoravno položaj narodnjakov mej štajerskimi nemškutarji ni baš prijeten in bi marsikdo, ki se v bele Ljubljane varnem zavetju napihuje, h kratu umolknil, ko bi ga osoda premestila v kako štajersko nemčursko gnezdo.

Rodoljubi na Štajerskem, posebno pa prvoboritelji in agitatorji imejo zares težavno, mnogokrat celo nevarno stanje, a čim hujši je pritisk, tem odločnejši je njihov odpor, nikdar neso ni za las se uklonili. Ta hrabrost pa imponuje prijatelju, kakor sovragu in tako prodira navdušenje za pravično našo stvar v vedno širše kroge in vkljub pritisku in vkljub slučaju je izid volitev za nas vedno častnejši.

Slučaj ima na slovenskem Štajerskem sploh veliko ulogo. Slučaj je bil, da je lani c. kr. okr. glavar Hein v družbi najhujših agitatorjev šel v Šmartin na Pohorji, slučaj, da so ga upijanjeni Pohorci na ramah nosili, slučaj je letos, da je ravno v tistih občinah proti volitvi največ protestov, kjer je okrajni glavar Hein volitev sam vodil. Slučaj je bil, da je g. Hein ovrigel volitev v Činžatu, ker sta se pritožila dva nemčurska uradnika, nikakor pa ne slučaj, da so pri novi volitvi zmagali narodnjaki. Slučaj je uplival, da je okra ni glavar zavrgel vse proteste, prihajajoče z narodne strani, kakor je tudi le slučaju pripisovati, da je mej porotnike za 1885 leto izmej Šent Jurčanov jedini nemčur Šešerko vsprejet, akoravno je občina izkazala 60 oseb za porotnike sposobnih.

A ves pritisk in vsi ti slučaji neso mogli udušiti narodovega mnenja, ker je narod na Štajerskem že dovolj prilike imel, prepričati se, da najbolje pogodi, ako se ne ravna po okrajnih glavarjev besedah, marveč se drži popolnem nasprotni stvari.

Pravi se, da številke najjasneje govore. Če po tem izreku damo besedo številkam, doznamo takoj, da liberalna stranka na Štajerskem leto za letom zgubiya tal. L. 1878 dobila je liberalna stranka

v kmetskih občinah na dolnjem Štajerskem še 234 glasov, lansko leto pri deželnozborski volitvi samo 202, a letos skršila se je na 163 glasov. Izgubila je torej v sedmih letih 71 volilnih mož, torej tretjino svojega števila.

Nasproti pa je narodna stranka l. 1878 dobila 580 glasov, l. 1884 že 794, letos pa 822. Pri rastlo jej je od l. 1878 do letos 262 glasov. Narodna stvar vkljub neugodnim razmeram napreduje, nemčurska pa nazaduje, akoravno okrajni glavarji à la Hein, Premierstein itd., z vsemi možnimi slučajji — drugod imajo mesto te besede drugačen izraz — politiško vodo na liberalni mlin napeljavajo.

Posebno ojačili so se narodnjaki v volilnem okraji Mariborskem. Baron Goedel dobil je v Mariborskem okraji na Drave levem bregu 40, Schmiderer 37, na desnem bregu 30, Schmiderer 37, v Slovenjo-Bistriškem okraji 37, Schmiderer 17, v Marnberškem 11, Schmiderer 23 glasov, torej bi nemškutarji ne prodrli, tudi ko bi se predručal deželnozborski red, da bi se od volišča v Mariboru odločil Šent Lenart, na njegovo mesto pa priklopil okraj Marnberški, ker bi po napominanih številkah Slovenci še vedno 12 glasov večine imeli.

Jednoglaska bila je volitev v Ptuji. To je bila zaslužena odlika neumornemu Božidaru Raiču. Lepa sme se imenovati tudi volitev v Celji-Brežicah, kjer je M. Vošnjak dobil 272 glasov, Stadler pa 50. Vse hujskanje „Kmetkega prijatelja“ in dra. Glantschnigga baš za volitev skrpna brošura, vsa obrekovanja in surove laži neso premotile naših volilcev in preverjeni smo, da bode prihodnjič še bolje.

V mestnih skupinah nismo zmage pričakovali, ker je volilni red neugoden in ker so c. kr. uradniki vedno proti slovenskemu, če tudi vladnemu kandidatu. Pa dasi se za mestne skupine ni veliko storilo, dasi sta se kandidata proglasila stoprav v zadnji uri, dobil je vender naš kandidat Jerman 369, Foregger pa 590 glasov, izmej katerih jih je oddalo mesto Celje 259. Ko bi drug veter popihnil okolu okrožne sodnije Celjske in okolu tamšnjega glavarstva, bode zmaga tudi v tej skupini naša. V skupini Maribor-Ptuj nadvladal je Ausserer z veliko večino, a dr. Radaj dobil je brez vsake agitacije vender 237 glasov (Maribor 58, Ptuj 25, Slovenska Bistrica 13, Št. Lenart 11, Ljutomer 43,

Ormož 8, Središče 75), kar je veselo znamenje, da naša stvar polagoma, a dosledno napreduje.

Po navedenem smemo z volitvami na Štajerskem popolnem zadovoljni biti. Storilo se je in dosegl vse, kar se v sedanjih razmerah storiti in doseči more. Vodje in prvoboritelji štajerskih Slovencev smejo s posebnim zadoščenjem gledati na ravno preteklo borbo, kajti pokazalo se je, da vlada mej njimi in narodom popolno obostransko zaupanje, najboljšje jamstvo za bodočnost.

Svobodna volitev.

Iz Višnjegore 6. junija.

Narodni volilni odbor v Ljubljani je letos popolnem pozabil na naše mestece in zato ni čuda, da so zmagali tisti, ki so se bolj pobrinili in se pri tem posluževali znanih Vestenekovih sredstev. Naš poštar že več tednov ni imel drugega opravka ker sploh nema nobenega opravka, ker drugi zanj delo opravljajo — kakor da je letal od hiše do hiše in obdeloval volilce za Šukljeja.

Dan pred prvo volitvijo pripejal se je g. okr. glavar in še tisti večer so morali k njemu mnogi volilci drug za drugim, da jim je zabičeval Šukljeja ali prav za prav, da jih je poučeval, kdo da je pravi vladni kandidat, namreč ne grof Margheri, temveč Šuklje. Čudo, da je vender še 10 volilcev glasovalo za grofa Margherija, 16 pa za Šukljeja. Tu moram omeniti, da g. glavar ni pustil voliti necega volilca, krojača Z., kateri je bil upisan v volilni imenik, v rokah imel izkaznico in dozda je vselej v Višnjigori volil, dasi ne stanuje v mestu, ampak tik mesta. Toda davek plačuje v mestu in za državni zbor nikjer ni volil drugej. Tukaj tedaj se je glavar ravnal strogo po zakonu, da le mestni volilci smejo voliti v mestni skupini. Iz Metlike pa čujemo, da so tam volili mnogi kmetje iz sosednjih vasij. Tedaj dvojna mera, dasi bi se vsaj v jedni in isti deželi in celo v jedni volilni skupini moralo jednako ravnati. Seveda, tisti Z. bi bil za Margherija, v Metliki pa so kmetje volili Šukljeja.

Še huje Vestenekijade pa so se godile pri drugi volitvi. Ko se je zvedelo, da bo ožja volitev, raznašal je sluga nove izkaznice in nove glasovnice. Naš poštar, zvita buča, gre in pobere glasovnice večini volilcev, češ, da bi jih sami kam založili in da jih bo že on za vse hranil, ter jim je izročil v

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Šestindvajseto poglavje.

Bolnišnica.

(Dalje.)

Ostala sva le s Humbugom; tega sem vprašal, ali bi me ne hotel spremljati k ustanovljenju učiteljice Dine.

Prav rad, gospod doktor Paradoxus, odvrnil je poredno se smehljaje; vi me preveč izvrstno kratkočasiš s svojimi krasnimi teorijami. Čim dalje vas poslušam, tem bolj cenim velikost in dobroto naših naprav.

Hvala za vašo hvalo, odvrnil sem mu. Dozdeva se mi, da moje hvaljenje centralizacije bilo vam je za svobodo le dokaz per absurdum. Dragi prijatelj, morali bi biti milejši ter pomisliti, da so na svetu še druge države razen Amerike.

Vidim, kam hočete, vi sanjar („fanatik“) o

latinski jedinosti, vi pobožni častitelj Francije. Tudi jaz ljubim Francoze; Lafayettevi vnuki so mi bratje; a ta duhoviti narod naj mi ne zameri, če trdim, da že sedemdeset let sem skuša neresljivo nalogo rešiti. V ustavi proglasiti svobodo, v upravi pa ustanoviti samosilstvo, pravi se, hoteti hoditi z vezanimi rokami in nogami; vsa spretnost in duhovitost na svetu tega ne bode izvršili.

Zares, odvrnil sem, smehljaje se njegovi nečimurnosti. Povejte mi vendar, vi izkušeni mož, česa pa manjka Francozom, da bi se do naobraženosti Yankeov povzdignili?

Jedne same stvari, odgovoril je kaj resnobno. Pri vseh svojih državnih ustanovitvah in sestavah izpozabili so na poglavitno stvar. Njih državniki so vsi kot raztreseni Sam.

Kdo pa je bil ta?

Ta je bil sel moje rojstvene vasi, odvrnil je Humbug z radostnim glasom, bil je premeten in vtipe dečko, srčen, če ne celo drzen, varčen, če ne celo skop, točen, če ne celo malenkosten, ponos in slava Konektikučanom. Imel je le jedno napako; bil je namreč silno raztresen. Neki dan je

mej potom razdeliti imel nad petdeset zavitkov, a bil je po navadi silno razburjen. — Nekaj sem izpozabil, rekel je, a ne vem kaj. Nazadnje pride domov, otroci mu skočijo naproti. — Dober dan, očka; kje je pa mamica? — Mili Bog, vskliknil je Sam, udarši se na čelo; tega mi je manjkalo; izpozabil sem ženo.

Tako je tudi s Francozi. Vzamite slučajno jedno izmej onih ustav, katere so jim kar kupoma izkovali; vse bode našli v njej: državo in nje pravice, osebo in nje pravice, a manjka jej — Česa pač? vskliknil sem.

Družbe, odgovoril je Humbug. Nikdar se francoski zakonodajalec še ni zmisli, da družba, to je združevanje v vseh mogočih podobah, svobodno delovanje združenih oseb, ima mesto v državnem življenji vsakega naroda. Mi Amerikanci jej priznavamo najobširnejši delokrog: v občini, cerkvi, bolnišnici, šoli, vseučilišču, znanosti, slovstvu in umetnosti. Vsaka združba nam je le razširjena rodovina; in vse te združbe, ki se od stopinje do stopinje vzvišujejo, ustanovljajo le toliko posrednikov mej posamično osebo in državo. Amerika (Združene

dan volitve, ko se bo voliti začelo. Na glasovnice pa je zapisaval ime „Šuklje“, pozabil je menda celo dostaviti krstno ime, in da bi se drugo ime ne moglo zapisati na glasovnice, je ves prazen prostor z debelimi črtami prečrtal.*) Na dan pred volitvijo so nekateri volilci nazaj zahtevali svoje glasovnice, pa poštar jih ni hotel izročiti, ker so mu bile izročene do dneva volitve. In res se je to še le par minut pred volitvijo zgodilo in smešno je bilo videti, kako so romali volilci v c. kr. pošto kancelijo, kjer so dobivali glasovnice in potem pod strogim nadzorstvom poštarja do šole, kjer je bila volitev.

Tam pa sta pri hišnih vratih stala dva žandarja, ki sta vsako nakaznico natanko pregledala, ali se res glasi na dan 5. junija in še le po tej reviziji pustila sta volilca v vežo. Čemu to, smo se vprašali? Uganjka je bila kmalu rešena. Prišel je volilec O. Margherijeve stranke, žandar pogledal njegovo izkaznico in ga ne pusti v hišo, ker je imel staro izkaznico. Mož pravi, da ni dobil nove izkaznice in prosi žandarja, naj gre to povedat g. glavarju, da bi dobil novo izkaznico, ker je volilec in ker v teh treh dneh ni izgubil svoje volilne pravice. Žandar prav uljudno gre res k glavarju v 1. nadstropje, pa se vrne s tem, da ga ne sme pustiti v hišo. O. je tedaj moral oditi, ne da bi bil svoj glas oddal. Jeden ud volilne komisije se izjavlja, da bi moral g. glavar dati novo izkaznico, glavar pa odvrne: „Zakaj pa mož ne pride ponjo?“ — „Kako bo prišel, ko ga žandarm ne pusti v hišo?“ —

In še nekaj čudnega se je zgodilo, kar ni ukazano v zakonu. Nekateri volilci so namreč namesto od c. kr. poštarja pokvarjenih glasovnic rabili glasovnice od prejšnje volitve, katere so dobivali od tistih volilcev, ki prvokrat neso bili volilci. Glasovnice za prvo in drugo volitev pa so si bile podobne, ko jajce jajcu in je k večjemu bil papir pri jednih malo gladkejši. Glavar ni le zavrgel teh glasovnic, za katere jim je potem nove dajal, ampak od vsacega volilca, ki je zdaj volil, a poprej, ne, zahteval je, da mu nazaj da staro glasovnico ter mu ni dovolil poprej voliti! Jeden volilec (seveda Margherijev) moral je oditi, pa k sreči še našel staro glasovnico, s katero se je vrnil in tako zadoval ukazu glavarjevemu.

Pri tistih zaprekah ni se čuditi, da je g. grof Margheri podlegel tukaj s 13 proti 17 glasovom. Upamo pa, da bode državni zbor natanko preiskaval, kaj se je godilo pri tej volitvi, da se volilna svoboda ne upelje ad absurdum, kakor pod Widman-Vestenekom.

*, Ravno kakor Vestenek pri volitvi l. 1879.

Op. ured.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. junija.

Jutri bodo volitve štirskega veleposestva za državni zbor. Volili se bodo štirje poslanci. S to volitvijo bodo volitve na štirskem končane. Dosedaj so dovršene volitve za državni zbor na Češkem, v Bukovini, na Koroškem, Moravskem, Spodnjem in Zgornjem Avstrijskem, Goriškem, v Istri, na Kranjskem, Solnogradskem, v Šleziji, na Tirolskem in Predarliskem. V moravskih mestih so voljeni Čehi: Fanderlick, Bojakovsky in Wurm, nemški liberalci: Chlumecky, Winterholler, Weber, Wenz-

države) je, natančno rečeno, le združba rodovin, ki si svoje zadeve sami oskrbujejo. V Francozih ni pač nič temu podobnega? V Franciji se vidi le jedna stvar, državna uprava, velikansk polip (hobotnica) ki svoje dolge lovke na vse strani steguje, vse objame, vse zgrabi, vse uduši!

Monstrum horrendum, immane ingens, cui lumen ademptum.

Država je razdvojena: na jedni strani je oblast z vsemi pomočki strahovitega vsredovanja, na drugi strani pa tolpa, ki bolj ali manj rada sluša. Iz tega izvirajo vse te revolucije, ki to lepo deželo razdirajo, zato se pa tudi vse ponesrečijo. Sedaj se oslabša državna oblast ter se do nemoči omeji: s tem mislijo povikšati svobodo, a dospo le do brezakonja (anarhije); sedaj se poženó na nasprotno stran ter močno napnó vse vezi; s tem mislijo služiti javnemu redu, a dospó le do samosilstva. Tak obžalovanja vreden prizor je ta plemeniti narod, ki se iz brezdna le vzdigne, da se na drugej strani zopet vanj pogrezne!

In kako se bi temu odpomoglo, dragi prijatelj? Kdo ve, če narodov značaj ni kriv tej večni nevspešnosti?

liczke, Sturm, Haase, Auspitz, Skene, Promber in Beer. Čehi pridobili so jeden mandat. Šlezjska mesta volila so liberalce: Fussa, Mengera, Demel-a in Haase-a. Novi poslanci štirskih in koroških mest so sami liberalci kakor so bili poprejšnji. Prva skupina bukovinskih veleposestnikov izbrala si je svojim državnim poslancem konservativca pravoslavnega generalnega vikarja arhimandrita Čuperkoviča. V prejšnjem državnem zboru je to skupino zastopal zmerni konservativec Mitrofanovič. Spodnjeavstrijsko veleposestvo izvolilo je za državni zbor liberalne poslance: Brennerja, Doblhoffa, Ludwigstorffa, Pirqueta, Gudenusa, Suttnera, Eltza in Kielmansegga. Konservativni kandidati ostali so le za malo glasov v manjšini. Pri volitvah v trgovskih zbornicah na Češkem so voljeni 4 Čehi in 3 liberalci. Čehi pridobili so 3 mandate. Solnogradski veleposestniki volili so dosedanjega poslanca Fuxa. Nekaj časa mislili so v tej skupini kandidovati Aleksandra Bacha, pa so se bili premislili, ker večini volilcev nekdajni absolutistični minister vendar ni ugajal. V zgornjeavstrijskem veleposestvu voljeni so minister Falkenhayn, prošt Moser in vitez Hayden. Vsi trije so konservativci. Liberalci se neso udeležili volitve, ampak uložili so protest, ker je mnogo farovžev volilo. Po njih mislih sme voliti le lastnik posestva, župniki pa neso lastniki, ampak le uživatelji župniških posestev. V češkem fidejkomisnem posestvu so voljeni konservativci grof Belcredi, baron Dobřensky, grof Lützow, stari grof Salm in grof Schönborn; v nefidejkomisnem pa konservativci Henrik in Richard Clam-Martinic, Stangler, Nadherny, Vratislav Černin, Kleist, Kinsky, Papstmann, Hlauka in Deym, liberalci: grof Zedtwitz, prior Posselt, baron Scharschmid, Bärnreither, Oppenheimer, in Jaksch. Čehi pridobili so štiri sedeže. Bernska trgovska zbornica izvolila je dosedanjega liberalnega poslanca viteza Gomperza, Olomuška liberalca Proskowetza. V Brnskejši trgovski zbornici Čehi neso volili, v Olomuškejši so pa oddali bele liste. Koroška trgovska zbornica izvolila je dosedanjega poslanca Pacherja. Sedaj so vse važnejše volitve že dovršene. Te, ki se bodo vršile, ne bodo dosti premenile razmerja mej strankami. Kolikor se dosedaj ve, je zedinjena levica zgubila 15 mandatov, katerih pa ni vseh pridobila desnica. Več je voljenih tistih, ki ne bodo pristopili levici, a bodo vendar ž njo glasovali v narodnostnih vprašanjih. Desnica je na boljem samo za osem glasov. Desničarjev bode v zbornici k večjemu 183. Večina bode tedaj majhna. Ko bi navstal kak razpor mej desničarji, morala bode vlada zopet iskati pomoči pri Coroninijevem klubu, kakor dosedaj. Že to kaže, da delovanje prihodnjega državnega zbora ne bode posebno plodovito.

Nemci v Brnu so bili jako veseli, da so volitve po moravskih mestih tako ugodno za nje izpale. Pričakovali so namreč, da bodo mnogo več izgubili. Od veselja in pa da bi dražili Čeha, peli so po mestnih ulicah „Das deutsche Lied“, „Die Wacht am Rhein“ in podobne pesmi. Čehi so jim pa kmalu odgovorili s českimi pesnimi.

Ogerski ministerski predsednik poslal je vsem veležupanom okrožnico, v katerej se zahvaljuje za njih požrtovalno postavodavno delovanje v gospodski zbornici.

Vnanje države.

Zdravje ruskega ministra notranjih zadev, grofa Tolstega, se je neki precej zboljšalo, odkar ga zdravi profesor Saharin. Kakor se govori, grof Tolstoj vendar ne bode več prevzel vodstva ministerstva. Kot njegov naslednik imenuje se minister domén Ostrovski. Policijo nameravajo izločiti iz delokroga ministerstva notranjih poslov in ustanoviti posebno policijsko ministerstvo. — Kakor se iz Tiflisa poroča, so se roparji jako pomnožili na Kavkazu in so oboroženi s puškami najnovejših in najboljših sistem. Kakor sodijo Rusi, so Angleži te puške razposlali po Kavkazu, ker so mislili podkuriti ustajo proti Rusiji, ko bi bilo prišlo do rusko-

Ne verujem, rekel je Humbug, da bi bili narodje, ki so za sužnost rojeni, in celó zamorcev ne izjemam. Vrh tega tudi ne vem, da bi bili katerikrat Francozje združevanje zlorabili. Hvala oni državni upravi, ki po vsakej revoluciji na vrh splava ter se po vsakem razbitju ladije le obogatuje, odrekali so Francozom zmeraj ono miroljubno svobodo, ki vse druge kroti in razsvetljuje. Že desetkrat so jim dali pravico glasovanja, kar jim nič ni pomagalo; a da bi oskrbovali lastne zadeve, na to pravico morajo še zmeraj čakati. Uro dolgo so kralji, a že naslednji dan jim prepovedo svobodno delati in govoriti. V takih razmerah se ne pridobiva politična izkušnost; vrhovna oblast še ni svoboda. Z vrhovno oblastjo pridobiva narod pogostoma le pravo, da se sme sam ugonobiti; s politično svobodo pa se narod oživlja in napreduje ter ima svojo srečo in čast v lastnih rokah. Ko bodo edenkrat Francozje poskusili sebe same vladati, bodo jih lahko obsodili; do tja pa nikdo nema pravice, zatožiti jih. Lafayette, katerega v Franciji zanemarjene spise mi Amerikanci pridno čitamo, je že pred petdesetimi leti zahteval ono svobodno življenje, ono svobodno zdru-

angleške vojne. Ruska policija je že konfiskovala mnogo tistih pušk.

Minuli četrtek sešel se je zopet angleški parlament. Najvažnejše delo, ki ga čaka, je podaljšanje zakona za preprečenje zločinov na Irskem. Zaradi tega vprašanja so velika nasprotja v ministertvu. Večina hotela je podaljšati zakon za tri leta, temu se je pa odločno ustavlil trgovski minister Chamberlain in še dva druga kabinetska člana. Trgovski minister odločno zagovarja, da se začne milejše postopati z Irsko. Tega mnenja so vsi angleški radikali. Kakor se govori, so se naposled ministri dogovorili, da se ta zakon podaljša za jedno leto v malo mečji obliki, kaj pa potem storiti, o tem bode sklepal prihodnji parlament.

Na otoku Kreta buknila je ustaja. Krečani neso zadovoljni z novim generalnim guvernerjem Savas-pašo, ki jim ga je poslala Turčija. Tega guvernerja je njim usilil sultan sam. Še celo ministri so ugovarjali, in Savas sam se je branil vsprejeti to mesto. Pa vse to ni moglo premagati sultanove svojeglavnosti.

Dopisi.

Iz Pulja 3. junija. [Izv. dop.] Na vašem Dolenskem gori! Na vseh straneh unel se je narodni razpor in prikipele do vrhunca. Mož, pred malo časom še vsaj na videz rodoljub (moralne podlage njegovo rodoljubje pač ni moglo imeti), udal se je slepi strasti. Slavoželje, napuh, zavist vodi duševnega slepca ne le v moralni, nego i v telesni propad. Prokleta tako rodoljubje slovensko!

Zjedini se ste bili kranjski Slovenci in v složnem delovanju vrgli ste bili tujca-gospodarja iz hiše slovenske. In bili ste sami gospodarji v njej. T. da prirojena nam nesloga, pogin našim pradedom, prokletstvo naše, vzplamtela je v narodu. Čredo brez pastirja-voditelja, „ubogo gmajno“ begajo elastični možje, zamaknjeni v obljubljeni „kranjsko klobaso“! — Slepa strast seka narodu smrtno rane, slepa strast cepi narod na drobne kose! Smrtni sovrag pa se roga nam, prežeč na ugodno priliko! Oj, rodoljubje, ti tolikokrat hvalisano rodoljubje slovensko! Kdo naj še veruje vam, ki ste na Kranjskem? V bratskem boji pozabili ste do čista rodne vam brate, brate trpine v „tužnej“ Istri in v Trstu, brate po Goriškem, Koroškem in Štirskem! Pozabili ste v sramotnem boji nas, ki nismo deležni blažene sreče, živeti pod slovansko vlado, nego zakleti Karnjeli in brezozirni Garibaldinci blatijo nas in naše ime slovansko, ki je tudi vaše, blatijo nas z gnjilimi jajci, z gnjilim sadjem, pomijami in blatom! Kaj vas briga to, kako mečejo pogumne slovanske svečenike iz volilne dvorane na Vodnjanskem volišči, in kako c. kr. Puljski okrajni glavar Eluschegg in prefri-gani komisar njegov Tiberius de Sforza teptata slovanske volilce? Kaj vas briga to, če Poreški c. kr. okrajni glavar nazivlje naše volilne može otroke? Kaj vas briga to, če se nam celo v telegrafičnem uradu (v P) bije s pestjo v obraz? — pod sedanjo vlado, katero uprav slovenski poslanci podpirajo!

Bil se je na Kranjskem svet boj — boj za narodove svetinje. Sovražnik premagan se je umaknil. — Nadejati se je bilo složnega, tedaj vspešnega delovanja za duševni in telesni prid narodov. A poklicali so se krivi proroki v dežel, in razvil se je do takrat nepoznan prapor — prapor s „kranjsko klobaso“! Pogubonosni boj se je začel — — —

ževanje, ki našo velikost in moč ustanavlja. Ko bi jaz imel čast, biti njegov rojak, hotel bi pred vsem njegovo dedščino pridobiti. Kdor bode Francozom pojasnil, da jih osredovanje le v hlapčestvo pripravlja, da jih združevanje jedino more osvoboditi, izruval bode za zmeraj kal uporov ter v velikosrčni deželi vsadil drevo, ki se nikdar posušilo ne bode. Ta bode smel z večo gotovostjo nego Arhimedes zaklicati: Eureka; kajti isti hip bode našel dva zaklada, dragocenejša kot vse bogastvo na zemlji: svobodo in mir.

Dobro, dobro, Humbug! vskliknil sem, to je zares zgovernost. A, dragi prijatelj, ko bi vi Parižanom v Franciji take povesti pripovedovali, izsikavali bi vas kot sanjarja, ali pa vas bi celó mej ploskanjem novodobnih Athencev kot nevarnega upornika zaprli.

Temu se bi nikakor ne čudil, rekel je; nekdanji Atenci so tudi imeli modrijana, katerega je Pythia za najmodrejšega človeka proglasila; zato so se tudi podvizali, da so ga umorili. Duhoviti lepoznanci atenske Agore, oni praktični ljudje so zatožili Sokrata, da je upornik in bogotajec V ka-

Kar se ni posrečilo tujcema, ne Auerspergu in ne Widmanu, dosegel je domačin. Malo časa še in imela bode Kranjska iste, uprav iste — hrvatske razmere. Divide et impera! Kruhoborcev se vam ne manjka, ne treba vam daleč ponje!

Slovenec se še ni ničesar učil iz žalostne zgodovine slovenske.

Da bi oni, ki so sejali in podpihivali razpor na Kranjskem, vedeli, ko slabo upliva to na nas samim sebi prepuščene Istrane! Da bi vedeli, kako upliva ta bratovski razpor na naše že itak vse splasene kruhorce, ki se, vedno mej Karnjeli živijo, izgubljajo v italijanskem življenju. Da bi vi, gospod urednik, vedeli, kakošno stališče ima oni, ki je v naših razmerah pogumen dovolj, potezati se za rod in jezik svoj! Kar pitajo nas nasprotniki pri vsakej priliki z razmerami na Kranjskem!

Pisal bi; pero samo mi sili naprej — — —

In dr. Flapp je — škof naš! Usedel se je bil o Duhovem na prestol svoj v Pulji. Našim damam — dopal je brez izjeme zelo, zelo. Kaj more on za to? Mlad je, lep je, in — škof je. Več vam tudi jaz ne vem o njem.

Iz Borovnice 2. junija. [Izv. dop.] Po vsej pravici smemo trditi, da so nam Vrhničanje vzgledni sosede! Z vztrajnimi naporii otresli so se nemčurske more, ki je dokaj časa zavirala njihovo narodno gibanje, in sedaj, ko se jim ni boriti s fakijskimi oponenti uporabljajo vse svoje materialne in duševne sile v to da se širi mej njimi narodna zavest, da postane njihova čitalnica narodno središče vsega narodnega gibanja. — In res, dokaj veselih ur preživeli smo že v prelepih prostorih Vrhniške čitalnice. Takoj meseca prosinca t. l. vršila se je le-tu veselica v prid društva „Narodna šola“, pustne dni ogledali smo si okusno aranžirano maskarado in v najnovejšem času poskusili so vrli domoljubi spraviti slovensko dramatiko na čitalniški oder. Posrečilo se jim je to v polnej meri v dveh igrah, o katerih vspehu je poročal ob svojem času že nek drug g. dopisnik z Vrhniške. Seveda smo takoj vedeli s kakimi težavami se je imel boriti odbor, da si je za prve odbral take igre, pri katerih sodelujejo le gospodje in tu zopet, da je dobil za te vloge sposobnih močij, a dvomili nismo niti takrat najmanj, da bi zaradi tega morali na Vrhniški zapreti Talijin hram. Glavni faktor vspešnemu napredku, sodelovanju slovenskih gospej in gospodičin nam je o igurjen in predstava veseloigre „Bob iz Kranja“, katero je spravil čitalniški odbor z njihovo pomočjo v dan 31. maja t. l. na oder, nam je porok, da s časom zamorejo še kaj večjega prirediti.

Priznati moramo, da nam je ta igra povsem ugajala v tej meri, kakor pred leti v Ljubljani, ko je „stara garda“ slovenskih diletantov, kmalu po ustanovitvi „Slov. dramatičnega društva“ stopila z njo pred občinstvo.

G. Mejakova, kot Polonico predstavljala nam je pravcato gorenjsko dekle. Toda brdka devotka s toliko ljubeznivim obnašanjem morala je očarati in razvneti srce Matijčeta, krepkega Gorenjca od glave do nog. — Res pohvalno izvršil je g. Fliss, kot spreten igralec, to svojo nalogo; posebno razvnel pa nam je živce z lepo vrsto kupletov „Vrhničanom v pouk in kratek čas!“ Naša potinja s Kranja, Nežika, — gosp. A. Tomšičeva — dasiravno je prinesla prvič Matijčetu škatljo boba na Vrhniški oder, ni kazala niti sledu niti tiru kake bojaznosti. Dolgi

kem spominu so padandanašnji ti veliki državniki; ki so z vsemi mogočimi glasovi ponavljali; da so domovino oteli in ki so seveda svojo uslugosipustili drago plačati? Pošten državljani se ne bode dal ustavljati takim malopridnim oviram. Poštenjak zagovarja resnico z nepremagljivo stanovitnostjo, poštenjak naznanja nevarne kleči ter sviri pred njimi, poštenjak se bojuje, kliče, dokler ga valovi ne požró; časih reši ljudizoper njih voljo, ničesar pa ne pričakuje od sedanjega sveta. Hvaležnost je krepost bodočnosti.

Čudovit narod! memralsem. Pri teh prodajalničarjih je prepričanje prava strast, ko so nam, toli junaškemu in gorečemu narodu, strasti in koristi, ki — — — Konec temu razmišljanju prihranil sem zase.

(Dalje prih.)

pot iz Kranja sem jo ni utrudil niti najmanj, dasiravno je bil koš na rami precej obložen in jo je na poti spremljevalo v nje naročji nje lastno dete. Res, čvrsta, gorenjska postava ta naša potinja! In nje ljubki glas! Ves svet od Kranja do Ljubljane in še naprej mora ljubiti potinjo Nežiko, ako se jim oglašja s svojim milodonečim glasom. Obrtnik Grabež — g. Prosenc — in g. kotlarski mojster Tomaž — g. Gruden — sta dobro izvrševala svoji ulogi. Nepristranskemu gledalcu moralo bi počiti srce, ko bi se bilo posrečilo nesrečnemu oderuhu, prevariti mojstra Tomaža, da mu da v odkup dolga svojo hčer v zakon! Toda moč očetovske ljubezni do svojega otroka je bila večja nego vsa obetanja starikastega ženina, oderuha Grabeža.

Prav zadovoljni smo mej pavzo k drugi igri „Zamujeni vlak“ premotrovali utise te igre, nadejoč se, da ostane vse oboje, posebno pa dami g. Mejakova in g. A. Tomšičeva, zvesti diletantini mlademu dramatičnemu društvu Vrhniškemu. Gospod rezešer Fliss pa, ki je započeto to težavno delo do sedaj tako spretno vodil, naj ne opeša pri tem nikdar; skrbi naj pridobiti društvu novih močij, a varuje naj se, razen na odru, izpregovoriti kedaj tehtne besede svojih kupletov: „Prav žal mi je ne morem, so taki časi zdaj!“

Po končanej predstavi začelo se je oficijalno prijateljsko razgovarjanje pri sladki vinski kapljici. Pozno v noč je trajal razgovor in z veselo nado, da se kmalu zopet vidimo, vračali smo se vsak na svoj dom. — Vozečemu se po močno nasutej cesti, polastile so se me vsakojake misli, prijetni spomini v preteklost prijazne Borovnice. Čez leto in dan je minulo, odkar smo se zadnjikrat sešli v prostorih našega bralnega društva v zabavni večer. Toda upanje imamo, da bo v prihodnje boljše, vsaj so nam Vrhničanje vzgledni sosede!

Domače stvari.

— (Nekolekovani listič) razkoračil se je in skrpal šepav odgovor na naš članek „Dolenjska volitev in g. baron Winkler“. Spisatelju te polemike se spozna, kako hudo da je zadela naša odkritosrčna beseda na nekem mestu. Vije se in po svoji navadi spodtika nam izreke, ki so ravno nasprotni temu, kar smo trdili. Mi da govorimo o slobodni volitvi, uradnikom pa da jo hočemo zabraniti. Kje in iz katere besede more se kaj tacega nam oponašati? Ravno nasprotno. Ker se je kratila volilna svoboda — in za to smo navedli resnične slučaje — obžalovali smo, da se tudi pod sedanjo vlado dela pri volitvah po navodu, s katerim sta Bach in Widman napravljala mestne večine. Ako načelnik uradu pokliče svoje podrejene uradnike in jim pove, da bode on volil tega ali tega, ter da pričakuje od njih, da bodo storili jednako, potem pač nikdo ne bode pričakoval, da bodo tacemu neposrednjemu ukazu nasprotno ravnali, vsaj večina, dasi morda drugega prepričanja, bo storila, kakor zahteva predstojnik. Obžalovali smo in še danes obžalujemo, da se je pod sedanjo vlado v dolenjskih mestih nekako jednako godilo, kakor za Widmana. „Ljublj. List“ očita centralnemu odboru, da ni hotel znati za pravo večino in se ni ravnal po mnenji večine volilcev pri postavljanju kandidata. To očitje je popolnem neosnovano, kajti kolikor nam znano, došlo je centralnemu odboru jako mnogo pisem za grofa Margherija, za Šukljeja pa tako neznačno število, da na njegovo kandidaturo niti misliti ni bilo. Tudi je volitev pokazala, da so glavna dolenjska mesta: Rudolfovo, Krško, Kočevje in Ribniški trg po veliki večini za grofa Margherija in da je Šuklje jedino le Metličanom in Črnomeljcem na srce prirastel, to pa tudi le po silovittem vladnem pritisku. Narodno disciplino rušil pa je prvi ravno „Ljublj. List“, ki ni mogel čakati do oklica centralnega odbora, temveč je že davno poprej razglasil kandidaturo Šukljejevo, menda da bi s tem silil centralni odbor, da Šukljeja kandidatom postavi. Kdo pri nas „slepi“ narod, od dne do dne jasneje spoznava ves slovenski narod, zato pa mirno gledamo v prihodnost, kakor se tudi tačas nismo ustrašili, ko sta Bach in Widman delala javno mnenje in poslance, kajti „svaka sila do vremena“, je stara pa resnična prislovica, četudi ne ugaja prepira željnemu pisatelju nekolekovanega dnevnika.

— (Iz Trsta) 7. julija. Velikanska zmaga narodnega našega kandidata. Nabergoj je dobil 2130 glasov, nasprotnik Mauroner le 600; tako so cikorijski popolnem poraženi. Res izgledna je bila narodna agitacija, katero je društvo „Edinost“ vodilo.

Res potrebno bilo bi, da se bi opisale vse priprave in naprave, katere so nasprotnika podrle, Slovence in domačine pa toli naidušile, da so se v toli velikanski množini volitve udeležili. Priča naj čitateljem „Slov. Naroda“ le par slučajev. Iz Bazovice prišel — ali prav za prav pripeljal se je 98letni starček, ki je na volišči se izrekel, da volit mora Nabergoja, če bi imel prav štiri dni čakati v Trstu. Iz Barkovlja prišel je prileten starček, ki že 16 let ni bil v Trstu. Precej danes naj mimogrede omenim, da duhovščina je povsot storila svojo domovinsko dolžnost — razen jedne izjeme (P. izdajica); da duhovniki so obilo pripomogli k velikanski zmagi. Da nas sedaj na večer — ob desetih povsodi veselice združujejo, kjer se izvoljenemu napiva, pač ni treba pristavljati. Zmaga naša vršila se je brez vladnega aparata — vse drugače kot pri vas v Dolenjcih, kjer je večino ustvarila vsemogočna vlada!

— (Hrvatski ban) imenoval je kmetijskega učitelja gosp. Andreja Lenarčiča začasnim učiteljem kmetijstva na kr. kmetijski in gozdarski šoli v Križevcih.

— (Blagonravje učiteljev.) Naučni minister je deželnim šolskim oblastvom poslal ukaz, da imajo pri oddajanju časnih ali stalnih služb na ljudskih šolah, predno se spiše dotični dekret ali predno se kdo nasvetuje, natančno pozvedeti, kako je živel in poprej se vedel kandidat ali kandidatinja. Tisti prosilci namreč, ki nimajo čistega blagonravja ali so morebiti celo prišli pod grajo oblastva, se nikakor ne smejo pripuščati k učiteljskim službam. Ta pametni in zanimivi ministerstva ukaz je sprožila sodnja obravnava proti ljudskemu učitelju M. Stergarju v Podgorji na Štajerskem, ki je kriv hudodelstva zoper blagonravje pred nekimi tedni bil obsojen v sedem let teške ječe. Ko se je tej propalici oddajala učiteljska služba, dotična šolska oblastva neso znala, da je prosilec bil jedenkrat zavoljo istega hudodelstva kaznjen ter odpravljen od sodišča, kjer je bil pisar. Da bi se kaj tacega tedaj več ne zgodilo, ukazuje minister natančno pozvedovanje glede prejšnjega življenja, oziroma blagonravja kompetentov. Baš z ozirom na Stergarjevo hudodelstvo ukaz na dalje tudi veli, da se učenke po nauku nikakor ne smejo pridržavati v šoli, ako tega stariši ne bi vedeli.

— (Izpred sodišča.) Piše se nam z Dunaja: V soboto 6. dan t. m. stala sta dva meščanska učitelja Slovenca pred kazenskim sodiščem, jeden g. J. C. tožen, da je razžalil svojega tovariša F. Z-a, rekši mu: „Sie sind ein erbärmlicher Mensch!“ Nedavno je namreč sedela družba učiteljev v gostilni in pogovor je bil o politiki. Učitelj g. Z. čutil je toliko mogočnosti v sebi, da je jel v nič devati Slovence v Avstriji. To je rodoljubnega slovenskega pisatelja g. J. C. opravičeno razgelo in z rečenimi besedami je zavrnil napad, ki se je njemu iz ust rojenega Slovana videl neosnovan in surov. G. J. C. pred sodiščem ni tajil, kar je izustil, toda pojasnjeval je stvar tako, da je izustilo videti obrazloženo. V tem nas potrjuje tudi tožitelj g. F. Z. celo sam, ki se je pred sodiščem tako-le opisal: „Tudi jaz sem rojen Slovenec, tega ne morem tajiti; toda hodil sem v nemške šole, učil se nemško kulturo poznovati in ceniti. Občujem z Nemci, z njimi sem se spojil („habe mich angeschmiegt“) in dobil sem v nemškem mestu tako službo, da sem dolžan nemško mladino odgojevati z njenim jezikom: kaj čuda torej, če se Nemca čutim!“ Na ta peripatetičen in logičen plaidoyer spoznal je sodnik, da je g. J. C. svojega tovariša razžalil in zaslužil globo 10 gld. — Vaš poročevalec je dosihdob mislil, da je tisti res prava, velika „reva“, kdor bi zatajeval svoj rod in sramoval se pozneje gnezda, v kateremu se je izlegel. No, pa saj ta obravnava samo toliko hoče reči, da se tak človek le očitno ne sme imenovati „reva“, akoravno je v istini. In tudi to je res, da tudi svojega brata, tovariša ne ljubi, kdor ne ljubi svojega naroda.

— (Matica Hrvatsko.) Članom tega literarnega društva je znano, da se vsakolrke knjige lahko dobe tudi vezane proti primerni nizki odškodnini. Uprava Mat. H. je vso to zadevo izročila posebnemu knjigovezu Iv. Schneider-ju, kateri č. ude opozoruje, da se dobijo po njem elegantno vezane knjige in sicer: 1. Kišpatič: Iz bilinskega svieta I. 1. gld. 2. Tomić: Poviest rimska I. 60 kr. 3. Carić: Slike iz pomorskega života I. 60 kr. 4. Šenoa: Pripovjesti III. 40 kr. 5. Okrugić: Šokica 30 kr. 6. Sergij: Perom i olovkom 30 kr. 7. Tomić: Kapitanova hči 30 kr. Torej 3 gld. 50 kr. Same plat-

nice pa brez veza stanejo skupno 2 gld. 70 kr. Vsak član si lahko izbere, katero knjigo hoče imeti vezano. Torej je vso prav praktično osnovano. Ako bi kateri izmed č. članov na Slovenskem želel posamne ali pa vse knjige vezane, naj zadevno svoto pošlje dotičnemu poverjeniku, ki bo potrebno oskrbel. Istotako vsprejemajo se še novi udje.

— (Pogreša se) g. Šivec, okrajni tajnik v Radovljici. Dne 3. t. m. preminol je, a do včeraj še ni bilo sledu o njem.

— (Ustrelil) se je v Mokronogu načelnik tamošnji žandarski postaji.

— (Premeten tat.) Oče Jože Kozel iz Milj št. 7, okraj Kranjski, bili so na večer pred sv. Rešnjim Telesom jako dobre volje. Bog zna, ali so se veselili praznika, ali pa stotakov in desetakov v svoji listnici. Oče Kozel razgrajali so v neki gostilni mej Tupaličami in Hotemožami jako mogočno in gostilničar moral je zbrati vse svoje goldinarje in celo šestice, da je oblastnemu očetu zmenjal stotak, katerega so isti vrgli na mizo, da kažejo svoje bogastvo. Vso to Kozlovo mogočnost opazoval je v gostilnici jako premeten tat. Takoj zablišči v njegovi glavi misel, da bi z očetom Kozlom bilo morebiti kaj kupčije. Tiho zapusti tat gostilno, odveže konja očeta Kozla in ga zapodi z vozom v dir. Potem prisopiha v gostilno s krikom: „Oča konj z vozom je ušel, hajdiva ga lovit!“ Oče kozel so se vsled pijače že nekoliko majali, a vendar jim noge še neso popolnem odpovedale. Takoj se spustita z nepoznanim tatom v tek za konjem in vozom. A noge očeta Kozla so po kratkem teku počele omagovati. S posebno prijaznostjo podpiral je neznani prijatelj — tat očeta Kozla, ter ga objemal. H kratu pa zgine prijazni nepoklicani samaritan in oče Kozel bili so v temi brez prijatelja. Iskali so in gledali okolu in po dolgem iskanji našli so naposled konja, ki se je nebrigaje se za težo voza, mirno pasel na tuji njivi v detelji. Oče Kozel streznjeni, boječ se žene, usedejo se na voz in poženo svojega sirca ter hite domov, ne vedoč, da so ob vse novce. A zjutraj, ko se zbude, ni listnice nikjer in tudi onih 230 gld. ne, ki so bili v njej. Dirjanje k žandarmeriji in ovadba! Brzjavljenje na vse strani. Sledujoč se je stvar le razmotala. V Ljubljani ujeli so mestni policaji tatu, ki je očeta Kozla okradel. To je pekovski pomočnik Janez Klemenčič iz Selc, kateri je pa imel že družnika. Ko je pri prisrčnem objemanju očetu Kozlu ukrad listnico z denarjem, hitel je takoj v Kranj in se tam spajdašil z dimnikarjem Konradom (pa ne učenim ministrom) nego Konradom Rusom. Pri Kokri sta listnico pregledala in iz nje, ne da bi jo bila natančno preiskala, vzela 170 gl. Če resnico govorita, pustila sta 60 gld. v listnici, katero sta vrgla v Kokro. Z denarjem pa hajd v Ljubljano. Precej nakupila sta novo obleko, od nog do glave, poleg tega pa srebrni uri in verižici. A sedaj ko sta oba vse obstala, izročila ja je mestna policija deželni sodniji. Oče Kozel bode pa svoje novce iskal, kajti ker lopova nemata druge obleke, se njim novo kupljena vzeti ne more. Za ure in verige pa se bode malo skupilo. Vse drugo steklo je po grlu!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 7. junija. Zmaga sijajna. Nabergoj 2159, Mauroner 600 glasov. Navdušenje velikansko. Na tisoče ljudstva po ulicah kliče: Živio Nabergoj! Živio!

Dunaj 7. junija. Minister baron Pino odločil se je, da prevzame državnozborni mandat koroških kmetskih občin.

Monakovo 8. junija. Avstrijski cesar zjutraj semkaj došel ter se takoj odpeljal v Feldafing.

London 8. junija. Kakor piše „Daily Telegraph“, sta se Anglija in Rusija glede afganske meje sporazumeli, pričakuje se samo še ratifikacije. „Lloyd“-u se brzojavlja, da se je v Rudečem morji pogubil francoski parobrod „Renard“ z vso posadko.

Simla 7. junija. Rezident v Kašmiru naznanja, da se potres nadaljuje. Na več krajih odprla se je zemlja, iz razpok pa je bruhnila vroča voda in žveplen prah. Ugreznilo se je več hiš, vendar potres ni več tako hud.

Razne vesti.

* (Štrajki.) Vse večje tovarne za izdelovanje železa v Zedinjenih državah skrčile so zaradi sla-

bih kupčij delavcem dnino za 20%. Vsled tega ustavilo je 100.000 delavcem delo. — V Draždanih so pa te dni priredili štrajk mizarski pomočniki, od katerih jih je preko 1000 jenjalo delati. — Štrajk krojačev v Parizu prenehal je 2. t. m. Neradovoljneži povrnili so se zopet na delo za prejšnjo plačilo in s starimi pogoji.

* (Velikanska ceremonija.) Kakor znano, obrezujejo, kakor židje, tudi Turki svoje sinove, kadar ti dožive 13. leto. Letos bodo tudi jednega padišahovih sinov tako „birmavali“ in sultan je v poveličanje te svečanosti odredil, da se morajo vsi dečki osmanske države, kateri letos ustopijo v vrsto vernikov, v isti dan meseca septembra, kakor njegov sin, tej ceremoniji podvreči. Samo v Carigradu se nahaja 18 000 dečkov, kateri ob enem s cesarskim princem dopolnijo letos 12. leto Sultan pripravil je tudi vsakemu spomenik na ta slavni trenotek. V dan operacije dobi vsaki obrezanec nov fes. Velikansko množino rúdečih čepic naročili so že pretekli mesec na Dunaji. Torej bode tudi naša prestolnica pri tem imela nekoliko dobička.

Čudna v tej deželi razsajajoča bolezen.

Kakor tat po noči, tako nepričakovano nas napade. Mnogo ljudij čuti bolečine v prsih in na straneh, včasih tudi v hrbtu; utrujeni in zaspani so ter imajo slab okus v ustih, zlasti zjutraj; nek masten slez nabira se njim na zobeh; jedi njim ne diše, v želodci čutijo neko težo in včasih tudi utrujenost, katere ne potolazi uživanje jedi. Oči upadejo, roke in noge postanejo mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj, s prva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izmečki; dotičnik čuti se vedno zaspnega, spanje ga ne okreпча; potem je nervozen, razdražljiv in nevoljen, slabe slutnje se ga polastujejo; ako hitro ustane, vrti se mu v glavi; v črevih se mu zapira, koža je včasih suha in vroča, kri se mu zgoščava in zaostaja, beli del očesa porumeneva; scalnice je zmirom manj in ima temno barvo in če se dolgo stati pusti, zgosti se na dnu; pogostem se vzdiguje, pri čemer čutimo včasih kisel, včasih sladak okus, in katero spremilja bitje srca; vid pojema, pege se kažejo pred očmi in človeku se zdi, da je truden in slab. Te prikazni se prikazujejo druga za drugo in skoro tretjina te dežele boleha za jedno ali drugo obliko te bolezni. Zdravniki te bolezni pogostem prav ne spoznajo, kakor skušnje učé; jedni jo zdravijo, kakor bolezen jeter, drugi kakor dyspepsijo, drugi zopet kakor bolezen obistij itd., ne da bi bilo treba kako tako zdravljenje, ker „Šhaker-ekstrakt“ pomaga popolnem v vsakem slučaju te bolezni. To izvrstno zdravilo dobi se v vseh spodaj navedenih lekarnah. (145—5)

Osobe, kojim se zapira, trebajo „Seigel-ovih omehčilnih pil“ (Abführ-Pillen) v zvezi s „Šhaker-ekstraktom“. Seigel-ove omehčilne pile ozdravijo zaprtje, odpravijo mrzlico in prehlad, glavobole in zlatenico. To so najvplivnejše, najpripravnejše in najdovršenejšje pile, katere so se že kedaj napravile. Kdor jih je kedaj poskusil, bode jih gotovo dalje rabil. Vplivajo počasi in brez bolečin.

Cena 1 steklenici „Šhaker-ekstraktu“ gld. 1.25, 1 škatljici „Seigel-ovim omehčalnimi pilam“ 50 kr. Lastnik „Šhaker-ekstrakta“ A. J. WHITE, Limited, 21 Farringdon Road, E. C. v Londonu.

Zastopnik in korespondent ter glavni razpošiljavec:

JANEZ HARNA,

lekar „Pri zlatem levu“, Kremsier, Moravsko.

Dobi se v sledečih lekarnah: Ljubljana: J. pl. Trnkoczy. Idrija: Wario. Metlika: F. Wacha. Radovljica: A. Roblek. Novomesto: D. Rizzoli. Kamnik: Močnik. Vipava: Kordas. Celovec: P. Birnbacher, J. Nussbaumer. Beljak: Dr. Kumpf. Breze: Aichinger. Hermagor: J. Weh. Trbiž: J. Siegel. Wolfsberg: J. Huth. Gradec: F. Ks. Gschillay „pri sv. Ani“. Maribor: W. König, J. Noss. Celje: Kupferschmitt. Mareck. Bruck na M.: Langer. Gleichenberg: Dr. Fürst. Konjice: Pospisil. Kindberg: Pezledrer. Leibnitz: Russheim. Ljubno: J. Pferschy. Ptuj: Behrbalk, Eliasch. Rottenmann: F. Illingov naslednik. Stainz: V. Timouschek. Weitz: C. Mally. Trst: J. Dr. Faraboschi „al Camello“. Gorica: D. Christofaletti. Novigrad: Gionović. Sušak pri Reki: Wertheimstein. Spljet: Tocigl. Zader: N. Androvič in skoraj v vseh lekarnah drugih mest v monarhiji.

Zahvala.

Za knjižnico hrv. akad. društva „Hrvatska“ darovala je slavna „Matica slovenska“ 11 knjiga. Odbor joj se najsrdačnije zahvaljuje na velikodušnom daru.

U Gradcu 28. svibnja 1885.

Odbor hrv. akad. društva „Hrvatska“.

Eksekutivne dražbe.

(iz uradnega lista.)

1. eks. držb. pos. Martina in Helene Jakšis iz Grinaca 570 gld., 15. julija v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Antona Jakšisa iz Gornje vasi, 890 gld., 1. julija v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Franca Formanka iz Rogatega hriba, 192 gld., 8. julija v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Jurija Tamca iz Padve, 300 gld., 8. julija v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Martina Zalokarja iz Slavnika, 18. junija v Radovljici. 1. eks. držb. pos. Josipa Šmuka iz Vipave, 1270 in 130 gld., 28. julija v Vipavi. 1. eks. držb. pos. Ja eza Bizjaka iz Orešja, 90 gld., 10. julija v Vipavi. 1. eks. držb. pos. Janeza Nollnerja iz Gebaka, 1100 gld., 15. julija v Kočevji.

3. eks. držb. pos. Matije Znidaršiča iz Počderkve 17500 gl., 1. julija v Loži. 1. eks. držb. pos. Janeza in Marije Plöschke iz Stalcarjev, 520 gld., 22. julija v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Lene in Pavla Zekolla iz Rogatega vrha, 164 gld. 10 kr., 1. julija v Kočevji.

Tužci:

7. junija.

Pri **stoku**: Giegi z Dunaja. — Pogačnik z Notranjskega. — Singer Toppel z Dunaja. Pri **matci**: Pl. Bouward iz Gorice. — Dr. Jelovšek iz Radovljice. — Hardt z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
6. junija	7. zjutraj	740.18 mm.	12.8° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	738.96 mm.	25.6° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	738.66 mm.	17.8° C	sl. vzh.	jas.	
7. junija	7. zjutraj	739.06 mm.	14.4° C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	737.90 mm.	26.0° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	737.00 mm.	18.2° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 18.7° in 19.5°, za 0.8° in 1.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 8. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 50	kr.
Srebrna renta	83 „ 05	„
Zlata renta	104 „ 05	„
5% marcna renta	98 „ 45	„
Akcije narodne banke	853 „	„
Kreditne akcije	289 „ 20	„
London	124 „ 25	„
Srebro	— „	„
Napol.	9 „ 85 1/2	„
C kr cekini	5 „ 86	„
Nemške marke	60 „ 90	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 126 „ 75	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 168 „ 25	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 90	„
Ogrska zlata renta 4%	98 „ 55	„
„ papirna renta 5%	92 „ 90	„
5% štajerske zemljiše odvez oblig	104 „	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 115 „ 25	„
Zemlj. obc. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 „ 75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	112 „ 80	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „	„
Kreditne srečke	100 gld 175 „	„
Rudolfove srečke	10 „ 18	„ 25
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 99 „ 50	„
Tramway-društ. velj 170 gld a. v.	212 „ 50	„

Poslano.

(7—21)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče pice, i kas izkušani lek proti trajnom kašiju plućevine i želudca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

Košnja trave

(sena in otave)

na vrtu c. kr. kmetijske družbe dala se bode v najem potom dražbe v torek 9. t. m. ob 11. uri dopoldne. (343)

Letošnja košnja

na Seemanovem velikem travniku „V Logu“ na Viči se v sredo 10. junija popoldne ob dveh na mestu kosoma odda v najem. (340—2)

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijedrem gospodinjstvu pogrešati in so se že ticočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, oarpenih udih, skaženem želodcu, jetrnai in obistnih boleznih; v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zelišeni sirop kranjski

a 56 kr.,

izboren zoper kašelj, hipavost, vratobol, prsne in pučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani. (41—14)